

Datadokumentation for obligatoriske sprogvurderinger i børnehaveklassen

Grundskolen

Børne- og Undervisningsministeriets Datavarehus

Indhold

1	Obligatoriske sprogvurderinger i børnehaveklassen	2
1.1	Beskrivelse af statistikken	2
1.2	Beskrivelse af nøgletal og dimensioner	3
1.3	Bemærkninger til statistikken.....	5
1.4	Opdateringsfrekvens	5

1 Obligatoriske sprogvurderinger i børnehaveklassen

1.1 Beskrivelse af statistikken

I *Aftale om det fremtidige evaluerings- og bedømmelsessystem i folkeskolen (EB-aftalen)* blev det besluttet, at det skal være obligatorisk at sprogvurdere alle børn i folkeskolens børnehaveklasser med et nyt digitalt redskab (sprogvurdering.dk). Fra skoleåret 2024/25 er det obligatorisk at anvende den klassebaserede sprogvurdering i starten af skoleåret i børnehaveklassen, så børnehaveklassebørn bedst muligt kan understøttes med indsatser, der tager udgangspunkt i den enkelte elevs sproglige kompetencer og forudsætninger.

Sprogvurderingen i børnehaveklassen er udviklet af forskere fra TrygFondens Børneforskningscenter og Epinion. Eleverne gennemfører hver især sprogvurderingen på tablet eller computer, hvor barnet peger på et svar (i form af et billede) ud fra et spørgsmål, som læses op af en speaker. Du kan læse mere om sprogvurderingen i rapporten 'Rundt om sprogvurdering i børnehaveklassen', der kan findes på <https://emu.dk/grundskole/boernehaveklasse/sprogvurdering-i-boernehaveklassen> eller generelt om sprogvurderingen i børnehaveklassen på ministeriets hjemmeside: <https://www.uvm.dk/folkeskolen/fag-timetale-og-overgange/skolestart-og-boernehaveklassen/sprogvurdering-i-boernehaveklassen>.

Denne datadokumentation beskriver kommunale- og nationale data, der udstilles på uddannelsesstatistik.dk.

Om tidspunkt for sprogvurdering

Den obligatoriske sprogvurdering i børnehaveklassen gennemføres i begyndelsen af skoleåret jf. bekendtgørelse¹. Sprogvurderingsresultatet viser, hvordan eleven klarer sig sprogligt sammenlignet med andre børnehaveklasseelever, så børnehaveklasselederne kan se hvilke elever, der har behov for en særlig eller fokuseret indsats i forhold til deres sproglige udvikling. Det anbefales, at sprogvurderingen gennemføres i ugerne 38-41, da sprogvurderingen er normeret på baggrund af denne periode, og resultatet derfor bliver mest præcist, hvis den gennemføres inden for denne tidsramme. Scorene fra delområderne bliver omsat til en normbaseret sprogprofil, der viser, hvordan den enkelte elev klarer sig sprogligt sammenlignet med andre elever i starten af børnehaveklassen. (Læs evt. mere i publikationen 'Rundt om sprogvurderingen i børnehaveklassen').

Om anbefalede indsatser

På baggrund af sprogvurderingen anbefales børnehaveklasselederen at iværksætte en indsats inden for hver af sprogvurderingens fire delområder: *Ordforråd, bogstavkendskab, sætningsforståelse og forlyd*.

- Særlig indsats anbefales til de ca. 5 pct. af eleverne, der har den laveste score.
- Fokuseret indsats anbefales til de ca. 10 pct. af eleverne, der har næstlaveste score.
- Generel indsats anbefales til de ca. 85 pct. resterende elever.

¹ Bekendtgørelse om formål, kompetencemål, færdigheds- og vidensområder og opmærksomhedspunkter i børnehaveklassen (Fælles Mål).

Herudover har Styrelsen for It og Læring underopdelt generel indsats i en såkaldt 'opmærksomhedsgruppe', der består af de 10 pct. i generel indsats, som har flest sproglige udfordringer. Denne gruppe af elever anbefales altså fortsat en generel indsats, men gruppen ligger relativt nær en anbefaling om fokuseret indsats, hvorfor det kan være interessant at følge også denne andel af børnehaveklasseeleverne.

Anvendte normstudie baserer sig på gennemførsler i den anbefalede periode (ugerne 38-41) i 2024, eksklusiv tosprogede elever, som angivet af børnehaveklasseleder ved gennemførsel af sprogvurderingerne. Denne norm danner også i årene frem grundlag for indplaceringen af anbefalede indsatser.

1.2 Beskrivelse af nøgletal og dimensioner

Nøgletal (Values)	Forklaring
Andel indsatsgruppe	Andel af eleverne som anbefales hhv. generel, fokuseret og særlig indsats inden for et givent delområde.
Andel indsatsgruppe - landsgennemsnit	Andel af eleverne på landsplan, som anbefales hhv. generel, fokuseret og særlig indsats inden for et givent delområde.
Afvigelse fra landstal - procentpoint	Den valgte kommunes afvigelse fra landsgennemsnittet for andel af elever, som anbefales hhv. generel, fokuseret og særlig indsats inden for et givent delområde.
Antal elever sprogvurderet	Antal elever, som har besvaret alle spørgsmål i sprogvurderingen inden for et givent delområde. Eleven indgår i 'samlede svar', hvis eleven har besvaret samtlige spørgsmål inden for alle fire delområder.
Antal elever - landstal	Antal elever på landsplan, som har besvaret alle spørgsmål i sprogvurderingen inden for et givent delområde. Eleven indgår i 'samlede svar', hvis eleven har besvaret samtlige spørgsmål inden for alle fire delområder.

Dimensioner (Variable)	Forklaring
Afdelingstype (ligger under 'Institution')	Angiver afdelingstypen som enten: - Folkeskoler - Behandlings- og specialundervisningstilbud - Friskoler og private grundskoler - Specialskoler for børn - Specialundervisningstilbud på børne- og ungehjem Sprogvurderingen er obligatorisk for elever i folkeskoler og på specialskoler. Det er også muligt for frie- og privatskoler at anvende sprogvurderingen, men det er ikke et krav.
Afdelingstype kode (ligger under 'Institution')	Tilhørende afdelingstypekoder til afdelingstyper jf. ovenfor.
Alder kvartal	Aldersdimensionen viser, hvor gammel eleven var ved gennemførselstidspunkt inddelt i kvartaler. Inddelingen i aldersgrupper er hhv. 'under 6 år', '6 år 1. kvartal.', '6 år 2. kvartal', '6 år 3. kvartal' og '6 år 4. kvartal eller ældre'.

	Hvis en elev eksempelvis var 6 år 5 mdr. ved gennemførelstidspunktet, indgår eleven i aldersgrupperingen '6 år 2. kvartal'.
Delområde	Dimensionen indeholder de fire delområder i sprogvurdering samt samlede svar. Eleven indgår kun i delområdet "samlede svar", hvis samtlige spørgsmål på de fire delområder i sprogvurderingen er besvaret.
Forældres Højest Fuldførte Uddannelse - uddannelsesgruppe	Højeste fuldførte uddannelse for elevernes forældre. Det er oplysningen fra forælderen med den højeste uddannelse, der er gældende. Dimensionen opdeler efter: Grundskoleuddannelse, ungdomsuddannelse og videregående uddannelser
Forældres Højest Fuldførte Uddannelse – uddannelsesgruppe (udvidet opdeling)	Højest fuldført uddannelse for elevernes forældre. Det er kun oplysningen fra forælderen med den højeste uddannelse, der er medtaget. Dimensionen opdeler efter: 0.-9. klasse, 10. klasse mv., Erhvervsuddannelse, Gymnasial uddannelse, Korte videregående uddannelser, Lange videregående uddannelser og Mellemlange videregående uddannelser
Herkomst	Angiver elevernes herkomst i forhold til dansk/indvandrere/efterkommer.
Herkomstgruppe	Angiver elevernes herkomst i forhold til dansk/udenlandsk
Indsatsgruppe	Dimensionen viser, hvilken indsatsgruppe barnet indplaceres på inden for hvert delområde og 'samlede svar'. De tre indsatsgrupper er 'særlig indsats (1-5 percentil), fokuseret indsats (6-15 percentil) og generel indsats (16-100 percentil).
Indsatsgruppe 4 kategorier	Dimensionen viser, hvilken indsatsgruppe barnet indplaceres på inden for hvert delområde og 'samlede svar'. De fire indsatsgrupper er 'særlig indsats (1-5 percentil), fokuseret indsats (6-15 percentil), opmærksomhedsgruppe (16-25 percentil) og generel indsats (26-100 percentil). Denne fjerde 'opmærksomhedsgruppe' er lavet til visningerne på uddannelsesstatistik.dk, så det er muligt at følge, hvor stor en andel af eleverne, der ligger tæt på en anbefaling om særlig eller fokuseret indsats.
Institution - Kommune	Navnet på den kommune, hvor afdelingen er beliggende. Data udstilles efter skolens kommune (institutionens kommune) og ikke bopælskommune for eleven.
Institution - Kommunekode	Kommunekode for kommune jf. ovenfor.
Institution - Region	Navnet på den region, hvor afdelingen er beliggende
Køn	Elevens køn – dreng/pige.
Skoleår	Angiver skoleåret, hvor sprogvurderingen fandt sted.
Vurderingsperiode	Sprogvurderingen skal gennemføres inden for det første halvår af børnehaveklassen, og den anbefalede periode for gennemførelse er i uge 38-41.

	Dimensionen angiver, om sprogvurderingen er gennemført i den anbefalede periode (uge 38-41) eller uden for den anbefalede periode (første halvår af skoleåret med undtagelse af uge 38-41). Som udgangspunkt vises resultater for hele perioden (første halvår af børnehaveklassen).
--	--

1.3 Bemærkninger til statistikken

Celler med færre end 3 observationer diskretioneres.

Herudover kan følgende bemærkes:

- Antal besvarelser pr. delområde og antal besvarelser for de samlede svar er forskellige og kan ikke summeres, da eleverne for at indgå i samlede svar skal have svaret på samtlige spørgsmål inden for alle fire delområder. Eleverne vil indgå i antal besvarelser for de delområder, hvor de gennemfører alle spørgsmål, men altså ikke nødvendigvis under 'samlede svar'. Elevens anbefales en generel, fokuseret eller særlig indsats inden for hver af de fire delområder, mens 'samlede svar' alene anvendes til benchmarking ml. kommuner og udvikling over tid. 'Samlede svar' eller den samlede score udregnes som et gennemsnit af elevens scorer i de fire delområder, hvor alle delområder vægter ligeligt i beregningen.²
- For folkeskoler, som er omfattet af kravet om obligatoriske sprogprøver, er det frivilligt at gennemføre sprogvurderinger i børnehaveklassen. En skole er omfattet af kravet om obligatoriske sprogprøver, hvis mere end 30 pct. af eleverne er bosat i boligområder, der inden for de seneste tre år har været på Social- og Boligministeriets liste over udsatte boligområder. Læs evt. mere om hvilke skoler og kommuner, der er omfattet af at gennemføre obligatoriske sprogprøver på <https://www.uvm.dk/folkeskolen/laering-og-laeringsmiljoe/sprogproever/gennemfoerelse>. Disse folkeskoler indgår således i datagrundlaget i det tilfælde, at skolen har valgt at gennemføre sprogvurderingerne.

1.4 Opdateringsfrekvens

Data opdateres årligt og det forventede offentliggørelsestidspunkt er i slutningen af 1. kvartal.

² 'Rundt om sprogvurderingen i børnehaveklassen'